

הַמַּעֲיָן

בתוכן:

- 3 יחל ישראל אל ה'! / דבר העורך
- 4 מכתבים אל רש"י הילמן זצ"ל בעל 'אור הישר' / רבי אליהו אליעזר דסלר זצ"ל ...
- 9 האמנם נטה רס"ג במודע מן האמת בקביעת הלוח העברי? / הרב יעקב ברגמן ...
- 24 מעמד חצר ביישוב קהילתי לעניין מעשרות / הרב יעקב אפשטיין
- "אין מוסיפין על העיר ועל העזרות אלא במלך ונביא ואורים ותומים" ... /
- 29 הרב בצלאל נאור
- 39 "לא תעמוד על דם רעך" - מרן הרב קוק ורצח ארלוזורוב / הרב אוריאל בנר
- 'השתדלות' בעולם המתנהלת תחת השגחה פרטית - סתירה לכאורה
- 49 בשיטת החזו"א / ד"ר יעקב אלטמן
- 59 הצבת שומר בפתח בית המדרש - דעת יחיד או מסורת רבת שנים? / הרב מתניה אריאל
- 67 התמונה הראשונה של תלמידי ישיבת 'מרכז הרב' / הרב שמריה גרשוני

הלכה ואקטואליה

- 76 זמן הסעודה בפורים משולש / הרב יהודה זולדן
- 93 הרהורים על דין 'לועג לרש' בחללי צבא ההגנה לישראל / הרב איתן קופיאצקי
- 96 תרומת עצמות מן המת / הרב פרופ' יגאל שפרן; הראשל"צ הרב יצחק יוסף
- 102 פונדקאית נשואה / צבי רייזמן
- חיוב בושת עקב הפצת סרטונים ותמונות ברשתות החברתיות /
- 119 הרב ישראל מאיר סבתו

זיכרון להולכים

- 126 רשמים מדמותו של ראש הישיבה הרב אברהם אבידן זצ"ל / הרב דוד בגנו

תגובות והערות

- תוספת הבהרה בעניין גיור הקטנים / הרב אברהם דניאל דגן; ביקורת הגרי"ד סולוביצ'יק זצ"ל על מחאה לא-מספיקה בזמן השואה / הרב עמיחי כנרת;
- הערות נוספות על 'שירי מנחה' על מנחת חינוך מאת הרב ראובן מרגליות זצ"ל /
- 130 הרב אילן גרינוולד
- 136 נתקבלו במערכת / הרב יואל קטן

המשתתפים בגיליון זה:

ד"ר יעקב אלטמן, הנשיא 16/13, גבעת שמואל 5402172. jacob522@walla.co.il
הרב יעקב אפשטיין, שומריה 8533600. emuna54@netvision.net.il
הרב מתניה אריאל, נוף אילון ב 9978500. matanyariel@gmail.com
הרב אוריאל בנר, חטיבת הנגב 1/1, שדרות 8705937. baneruri@gmail.com
הרב יעקב ברגמן, נווה יעקב 47, ירושלים 9735062. hgectkhvu11@gmail.com
הרב אילן גרינוולד, רבי יהודה הנשיא 9, מודיעין עילית 7183705. 9743579@gmail.com
הרב שמריה גרשוני, ת"ד 126, נוקדים 9091600. shmaryagershuni@gmail.com
הרב אברהם דניאל דגן, ארה"ב. ohelyyd@gmail.com
Rav Dagan, 650 Ellsworth New Haven CT 06511 USA
הרב יהודה זולדן, הגיטית 358, מעלה אדומים, 9839031. zoldanye@gmail.com
הרב אלעזר חן. a0533131019@gmail.com
הראש"צ הרב יצחק יוסף, סנהדריה המורחבת 104/43, ירושלים 9770750. rabbis@rab.gov.il
הרב עמיחי כנרת, בית אל 9063100. esa@etrog.net.il
הרב בצלאל נאור, ארה"ב. bezalelnaor@gmail.com
Rav Bezalel Naor, 37 Carlton Road, Monsey, NY 10952, USA
הרב ישראל מאיר סבתו, מצפה נבו 59, מעלה אדומים 9841044. ymsabato@gmail.com
הרב איתן קופיאצקי, האלון 43, אדורה 9041500. ekupietzky@gmail.com
הרב יואל קטן, מכון שלמה אומן, שעלבים 9978400. wso@shaalvim.co.il
צבי רייזמן, ארה"ב. z-ryzman@aiibeauty.com
הרב פרופ' יגאל ב' שפרן, הרב ריינס 6, ירושלים 9542731. merhav@merhav.org.il

* * *

'המעין' - כתב עת היוצא לאור ע"י מכון שלמה אומן שע"י ישיבת שעלבים

מיסודו של 'מוסד יצחק ברויאר' שע"י פועלי אגודת ישראל

מייסד (תשי"ג) ועורך: פרופ' מרדכי ב"ר יצחק ברויאר
עורך אחראי (תשכ"ד-תשס"ב): ר' יונה עמנואל
תנצב"ה

המערכת: הרב שמעון שלמה גולדשמידט, אלון שבות | הרב מיכאל ימר, שעלבים
הרב בעוז מרדכי, נריה | פרופ' זהר עמר, נווה צוף | יהודה פרוידגר, ירושלים

העורך: הרב יואל קטן, מכון שלמה אומן, ישיבת שעלבים 9978400

טל': 08-9276664; פקס: 1538-9276664; דואר אלקטרוני: wso@shaalvim.co.il
למינויים, וכן למינויים אלקטרוניים ללא תשלום, נא לפנות למכון שלמה אומן

© כל הזכויות שמורות

יחל ישראל אל ה'!

בפתיחה לגיליון טבת תשפ"ד, כשכולנו היינו עדיין בהלם מאסון שמחת תורה והימים שאחריו ובחשש לא-קטן מהמשך האירועים בדרום ובצפון, הבאתי משל ממדרש שמות רבה על חסידה שנוהגת בטיפשות ולכן העוברים והשבים רומסים את ביציה וגוזליה, אבל ברגע שתתקן את דרכיה - 'תשחק לסוס ורוכבו'... ומסיים המדרש: 'כך ישראל... כִּי הִשָּׂה אֱלוֹהֵי חֻקָּהּ, וְלֹא חָלַק לָהּ בְּבִינָהּ. כֹּל אֱלוֹ לָמָּה? מִפְּנֵי שֶׁהִנִּיחוּ לְהִקְבֹּהָ. אֲבָל כְּשִׁיעֶשׂוּ תְּשׁוּבָה וְיִתְּלוּ עֵינֵיהֶם לַמְּרוֹם - כָּפְּתַת בְּמַרְוֹם תִּמְרֵיָא, אוֹתָהּ שֶׁהָ תִּשְׁחַק לְסוֹס וְלִרְכָבוֹ, שְׁנֵאמַר אֱלֹהֵי בְּרִכְבּוֹ וְאֱלֹהֵי בְּסוּסֵיהֶם וְאֵנַחְנוּ בְּשֵׁם ה' אֱלֹהֵינוּ נֹזְכִיר'. לְצַעֲרֵנוּ אֵי אִפְשֶׁר עֲדִיין לְבָשֶׁר שֶׁכֵּל עִם יִשְׂרָאֵל עֹשֶׂה תְּשׁוּבָה, לְמִרְוֹת שֶׁהַמֶּשֶׁךְ הַהִתְקַרְבוֹת שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל לְאֲבִיו שְׁבַשְׁמִים גְּלוּי לְעֵין, אֲבָל אִפְשֶׁר לומר בְּפֵה מֵלֵא שְׂאִישׁ לֹא חֵלֶם שְׁעַם יִשְׂרָאֵל וּמְדִינַת יִשְׂרָאֵל יִצְלִיחוּ לְהִתְנַעַר וְלְהִמְרִיא וְלְהַכּוֹת אֶת הַרְשָׁעִים מִדְּרוֹם וּמִצְפוֹן שׁוֹק עַל יָרֵךְ, וְהָעוֹלָם שֶׁמִּסְבִּיבֵנו כֹּל מִשְׁתַּנָּה וּמִתְהַפֵּךְ בְּאוֹפֵן שֶׁמְעוֹרֵר תְּקוּהָ רַבָּה לְבָאוֹת. הַנִּסִּים וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁקוֹרִים כְּמַעַט כֹּל יוֹם לְעֵינֵינוּ, הַגְּלוּיִים יוֹתֵר וְהַגְּלוּיִים פְּחוֹת, חֻלְקָם בְּקִנְיַת מִידָה תִּנְ"כִי מִמֶּשֶׁ, נוֹתְנִים לְכֹלֵנוּ תְּקוּהָ שֶׁנִּצְלִיחַ לְהִתְגַּבֵּר גַּם עַל הַקְּרָעִים בְּתוֹכֵנוּ, וְנַחֲזֶה בְּהַמֶּשֶׁךְ הַפְּרִיחָה שֶׁל תּוֹרַת יִשְׂרָאֵל וְעַם יִשְׂרָאֵל בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל הַטּוֹבָה וְהַרְחֵבָה.

ואסיים באותם דברים שכתבתי לפני שנה: 'יהי רצון שישלח ה' אורו ואמיתו לראשינו שרינו ויועצינו ויתקנם בעצה טובה מלפניו החליט החלטות טובות ולקיימן למען ארצנו וערי אלוקינו. ברכת הצלחה לחיילינו המחרפים את נפשם כאיש אחד בלב אחד כתיקון, אולי, לפירוד שהיה בעם בשנה הקודמת, ובעז"ה לא יחזור שוב לעולם. וכשם שעשית לאבותינו ניסים וגבורות - כן תעשה עמנו ניסים וגבורות בעת ובעונה הזאת!' (שו"ע או"ח סי' תרפב סע' ג)

הגיליון מוקדש לזיכרו של הבחור שובאל בן-נתן הי"ד (דברים עליו להלן בעמ' 23) וחבריו הקדושים והגיבורים שמסרו נפשם על קדושת השם בהגנת העם והארץ במלחמת תשפ"ד-תשפ"ה, יזכור אלהים את נשמותיהם וינקום בימינו לעינינו את נקמת דמם השפוך.

הק' יואל, עורך 'המעין'